

4. Algemene dekkingsmiddelen

4.1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De algemene dekkingsmiddelen betreffen de gemeentelijke inkomsten die vrij besteedbaar en afweegbaar zijn. De gemeentelijke beleidsautonomie is rechtstreeks gerelateerd aan deze inkomsten; er staan geen (rijks-) verplichtingen tegenover. Het betreft de volgende inkomsten:

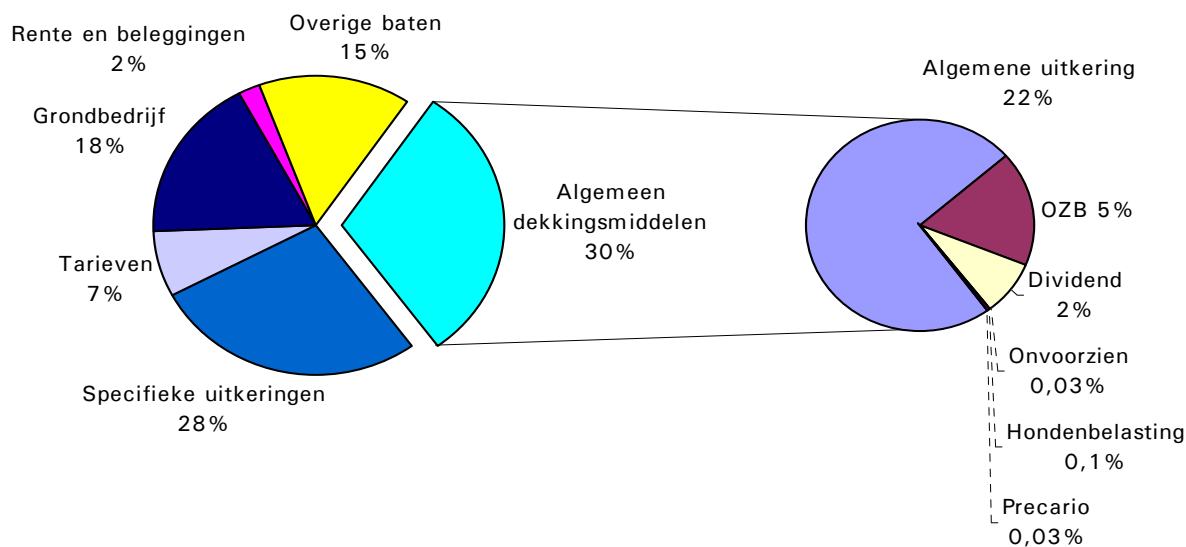
- Algemene uitkering uit het Gemeentefonds (paragraaf 4.2);
- Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is (paragraaf 4.3).

De algemene dekkingsmiddelen vormen circa 30% (€ 136 miljoen) van de totale baten van de gemeente.

* € 1.000	Begroting 2005 primitief	Begroting 2005 gewijzigd	Rekening 2005	Resultaat * 2005
Algemene uitkering Gemeentefonds	97.240	98.547	100.084	1.536
Ongebonden lokale heffingen	23.204	23.204	23.705	501
Saldo van de financieringsfunctie	1.069	1.069	951	118-
Onvoorzien	600	135	-	135-
Dividend	4.584	4.584	10.794	6.210
Totaal	126.697	127.539	135.534	7.994

* + = Voordeel / - = Nadeel tov begroting

Procentueel aandeel algemene dekkingsmiddelen op totale baten

4.2 Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

De algemene uitkering uit het Gemeentefonds (€ 100,1 miljoen), inclusief de behoedzaamheidsreserve, is de belangrijkste vrij besteedbare inkomstenbron en bedraagt circa 22% van de totale gemeentelijke baten. Ten opzichte van de begroting is er een incidenteel voordeel van per saldo € 1,5 miljoen, als volgt opgebouwd (* € 1000):

	Begroting 2005 gewijzigd	Rekening 2005	Resultaat * 2005
Algemene uitkering Gemeentefonds	97.647	99.183	1.536
Behoedzaamheidsreserve	900	900,5	0,5
Totaal algemene uitkering	98.547	100.084	1.536
Toelichting (* +=Voordeel / -=Nadeel):			
1. Autonome ontwikkeling algemene uitkering (accres)			969
2. Positieve verrekening 2003 en 2004			567
3. Hogere behoedzaamheidsreserve dan begroot			0,05
			1.536

Ontwikkeling accres (volume ontwikkeling Gemeentefonds)

De hoogte van het Gemeentefonds is gekoppeld aan de besteding van het Rijk. Het fonds houdt zo gelijke tred met de rijksuitgaven, een ontwikkeling die wordt vertaald in de accessen van het fonds.

Het accres is € 0,9 miljoen hoger dan begroot. Reden hiervoor is een niet begrote positieve ontwikkeling van de rijksuitgaven. Doordat de ontwikkeling van het fonds daaraan is gerelateerd, is een hogere algemene uitkering ontvangen.

Verrekening voorgaande jaren (2003 en 2004)

Over 2003 en 2004 is een extra uitkering uit het Gemeentefonds ontvangen van € 0,5 miljoen van het Rijk. Deze meevaller is grotendeels het gevolg van de definitieve (lagere) vaststelling van de WOZ waarden in 2003. Doordat de WOZ waarde (capaciteit) als inkomstenmaatstaf in de berekeningsgrondslag van de algemene uitkering wordt meegenomen, leidt een lagere vaststelling daarvan in enig jaar tot een hogere algemene uitkering. Deze éénmalige meevaller kon niet worden voorzien en leidt tot niet begroot extra resultaat in 2005.

Behoedzaamheidsreserve 2005

De behoedzaamheidsreserve (€ 1,8 miljoen) is vanaf 1997 ingesteld om kortingen achteraf door onderuitputting van rijksuitgaven te voorkomen. Vanaf 2003 is de helft (€ 0,9 miljoen) van deze reserve structureel als inkomst geraamd. Voor 2005 komt de behoedzaamheidsreserve op € 0,95 miljoen, wat ten opzichte van de begroting leidt tot een niet voorziene meevaller van € 0,05 miljoen.

Voor meer informatie over de algemene uitkering wordt verwezen naar het productblad Algemene Uitkering op de cdrom.

4.3 Saldo compensabele BTW en uitkering uit het BTW compensatiefonds

In 2003 is het BTW Compensatie Fonds (BCF) in werking getreden. Eén van de belangrijkste redenen die de rijksoverheid heeft gehad voor invoering van het BCF was dat de afweging moest worden gestimuleerd tussen het zelf uitvoeren van taken en het uitbesteden daarvan aan private partijen. Dit zou worden bereikt door het voor lagere overheden mogelijk te maken om betaalde BTW terug te vorderen. Voorheen was het aftrekken van -uit hoofde van overheidstaken- betaalde BTW niet mogelijk, waardoor uitbesteding van overheidstaken per definitie duurder was. Terugvordering van BTW zou voortaan mogelijk worden bij het BCF.

Begroting 2004 en 2005

Omdat de invoering van het BCF voor het Rijk en voor het collectief van de gemeenten budgettair neutraal dient te verlopen, is de algemene uitkering van de gemeente Dordrecht vanaf 2004 structureel verlaagd met € 8,5 miljoen verlaagd. In het verlengde daarvan zijn ter compensatie van deze rijksmaatregel de exploitatiebudgetten in de begroting 2004 structureel verlaagd met € 6,2 miljoen. Om het verschil tussen de verlaging van de algemene uitkering en de afoming van de exploitatiebudgetten op te vangen is een BCF reserve gevormd (€ 2,3 miljoen in de begroting 2005).

Het terugvorderen of verrekenen van de BTW bij het BCF kan slechts voor 95% van de totale compensabele BTW. De overige 5%, de zogenaamde vereveningsbijdrage, werkt lastenverhogend voor gemeenten. Dit onderdeel kan niet worden verrekend en wordt sinds de start van het BCF door onze gemeente ten laste van de gevormde egaliseringsreserve gebracht (€ 0,7 miljoen in begroting 2005).

Jaarverslag 2005

Voor 2005 bedraagt de oorspronkelijk bij de Belastingdienst ingediende werkelijke vordering voor de compensabele BTW na toepassing van de vereveningsbijdrage € 15,3 miljoen. De totale compensabele BTW is € 16,1 miljoen, waarvan 5% betrekking heeft op de verevening, zijnde € 0,8 miljoen. In de administratie is tevens de suppletie BCF 2005 (circa € 3 miljoen) verwerkt. Echter, de suppletie is nog niet ingediend bij de Belastingdienst, omdat de BTW gegevens van de samenwerkingsverbanden en een aantal andere correcties nog niet definitief zijn. De stand van de BCF reserve ultimo 2005 bedraagt € 0.

4.4 Lokale heffingen waarvan besteding niet gebonden is

Lokale heffingen kunnen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. Ongebonden lokale heffingen worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Gebonden heffingen worden verantwoord op het betreffende programma en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

De belangrijkste lokale heffing waarvan de besteding niet gebonden is vormt de onroerende zaakbelasting (OZB) voor eigenaren en gebruikers. Daarnaast worden de hondenbelasting en de precariobelasting tot de ongebonden lokale heffingen gerekend.

De gerealiseerde opbrengst van de lokale heffingen voor 2005 bedraagt (* € 1000).

* € 1.000	Begroting 2005 primitief	Begroting 2005 gewijzigd	Rekening 2005	Resultaat * 2005
Onroerende zaak belastingen	22.638	22.638	23.113	475
Precario belasting	141	141	132	9-
Hondenbelasting	425	425	460	35
Totaal	23.204	23.204	23.705	501

* + = Voordeel / - = Nadeel tov begroting

De paragraaf "Lokale heffingen" heeft betrekking op zowel de gebonden als ongebonden lokale heffingen. Voor de beleidsmatige uitgangspunten van deze belastingsoorten wordt kortheidshalve verwezen naar de paragraaf "Lokale heffingen" (paragraaf 5.1).

4.5 Saldo van de financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is een begrip uit het Besluit Begroting en Verantwoording. Dit begrip kan worden gedefinieerd als het saldo van:

- a) De betaalde rente (last) over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en
- b) De ontvangen rente (baat) over de uitzettingen. Onder uitzettingen kunnen bijvoorbeeld worden verstaan deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen.

De vermogenspositie van de gemeente Dordrecht is zodanig dat het bedrag aan uitzettingen substantieel hoger ligt dan het bedrag aan opgenomen geldleningen. Om die reden is binnen de gemeente Dordrecht sprake van een positief saldo van de financieringsfunctie, één en ander zoals uiteengezet in de volgende tabel (bedragen * € 1.000):

Omschrijving	Saldo per 1 januari 2005		Betaalde rente 2005	Ontvangen rente en rendementen 2005	Post komt tot uitdrukking in:
	€		€	€	
Aangegane leningen	€	77.887	€	4.880	Renteomslag
Aangetrokken middelen in rekening courant	€	-	€	3	Renteomslag
Overigen (o.a. kosten betalingsverkeer)	€	-	€	251	Renteomslag
Totaal opgenomen leningen	€	77.887	€	5.134	
Uitgezette deposito's	€	48.000		€	820 Renteomslag
Verstrekte langlopende leningen	€	61.941		€	3.064 Exploitatie
Beleggingen EZH-middelen	€	93.469		€	3.931 Renteomslag
Beleggingen additioneel (vastrentend)	€	26.730		€	951 Exploitatie
Beleggingen additioneel (fondsen)	€	75.043		€	268 Renteomslag (*)
Overigen (o.a. rente rekening courant)	€	-		€	579 Renteomslag
Totaal uitzettingen	€	305.183		€	9.613
Saldo van de financieringsfunctie				€	4.479

(*) *Het rendement op deze categorie beleggingen komt voornamelijk tot uitdrukking in de waardering van de participaties. Het rendement wordt derhalve pas gerealiseerd bij verkoop van het fonds c.q. participaties. Slechts een klein gedeelte van het rendement komt jaarlijks tot uitkering.*

4.6 Dividend

De gemeente Dordrecht is aandeelhouder in een aantal vennootschappen. De belangrijkste daarvan zijn in onderstaande tabel weergegeven (bedragen x € 1.000):

Deelneming	Toel.	Belang in %	Geraamd dividend 2005	Werkelijk dividend 2005	Resultaat
Eneco Holding NV		9,05%	3.800	8.513	4.713
B.V. Gem. bezit Evides (watervoorziening)	(1)	7,14%	328	1.633	1.305
Waterbus B.V.	(2)	50,00%	0	0	0
High Speed Fast Ferry	(2)	7,00%	0	0	0
C.V. Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden (ROM-D)	(3)	23,35%	0	0	0
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten		0,42%	450	541	91
N.V. Netwerk			0	0	0
Overige deelnemingen	(4)	div.	6	107	101
Totaal			4.584	10.794	6.210

In 2005 € 6,2 miljoen meer dividend ontvangen dan begroot. Voor meer toelichting daarover wordt verwezen naar paragraaf 5.6 Verbonden partijen.

4.7 Onvoorzien

Jaarlijks wordt een bedrag voor onvoorziene lasten opgenomen voor de programmabegroting in zijn geheel, voor 2005 € 600.000. Dit maakt het mogelijk om lopende het begrotingsjaar onvoorziene (niet begrote) uitgaven die daarnaast onvermijdbaar en onuitstelbaar zijn op te vangen. De post Onvoorzien is onderdeel van het begrotingsprogramma Algemene dekkingsmiddelen. De post Onvoorzien is uitsluitend bedoeld voor dekking van onvoorziene lasten en maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit (paragraaf 5.2). In 2005 is voor circa € 450.000 een beroep op onvoorzien gedaan, namelijk voor de volgende onvoorziene zaken:

Verloop in het jaar 2005 Onvoorzien	Saldo 2005
Begroot	600.000
Bij (+) / Af (-):	
- Vervaardigen bidbook Floriade	216.692-
- Nationale museumprijs Simon van Gijn	10.000-
- Bijdrage Azië tsunami ramp	119.325-
- Uitgifte geschiedenis Driemaal Dordt	18.500-
- Asbest Paardenlandje	15.000-
- Financiële bijdrage Drechtwerk	98.000-
- Financiële bijdrage DWO	25.000-
- Huiswerkbegeleiding	25.000-
- Staand beleid ontwikkeling klantenaantallen (voordeel)	69.642
- Afrondingen	6.185-
Restant ultimo 2005	135.940